

SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ	
Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - -

Cal posar-los a ratlla...

VEIEM amb molta satisfacció, i ens hi sumem de tot cor, com a bons republicans i bons patriotes, la campanya que hom va fent per la dissolució o per la total reorganització del sometent, doncs creiem que de l'actual, només s'hauria de conservar el nom, puix tothom sap el què és i el què actualment representa aquesta institució.

De l'actuació del sometent a Barcelona i altres ciutats, no cal parlar-ne, ja que tots coneixem el seu comportament durant els darrers temps, que bona part dels seus components han estat confidents a les ordres del funest Arlegui i de tota mena de pistolers dels Sindicats Lliures i durant la Dictadura varen fer tota mena d'acataments i desfilades en honor dels homes que governaven, contra la voluntat del poble.

A la nostra Vila ha passat un cas que a primer cop d'ull resulta molt divertit. Fins a la proclamació de la República hi havia allistats una quarantena d'homes que hi eren quasi bé tots sense altra finalitat, que per a poder tenir arma alguns, i d'altres per a fer bonic, que si bé també van fer alguna desfilada en honor d'algun dictadoret de secà, bona part d'ells ho feren inconscientment.

El cas paradoxal l'hem constatat després de l'adveniment del nou règim,

puix tot el més averiat políticament, tota la gent més reaccionària de la nostra Vila, començant per quasi tots els que formaven les juntes de la U. P.—que reposi en pau—fins al darrer empleat que fou acomiadat per no voler posar-se a les ordres dels homes que representaven al Govern de la República, tots com un sol home s'allistaren en els rengles del sometent.

De la U. P. al sometent, ¿per què?

El que ha passat a la nostra Vila, que creiem que no és una excepció, junt amb altres prou coneguts que han passat en altres indrets de la nostra terra, demostren d'una manera evident que és de primera necessitat que el Govern de Catalunya hi posi mà sense perdre un moment més, doncs no convé pas que siguin els enemics de la democràcia i de les nostres llibertats els que tinguin armes a la seva disposició, puix encara que generalment l'home que no defensa un ideal noble és covard, sempre resulta quelcom perillós que estigui armat.

De la mateixa manera que cal temer més un que sigui mig boig que un que ho sigui del tot, han de considerar més perillosos aquests caciquets monarquizants que no tenen la valentia de dir-se monàrquics i que quan els ve bé, per despistar, commemoren una festa de la República i després aprofiten tots els moments i totes les oca-

sions per a desprestigiar al nou règim i als seus homes representatius.

Creiem que el sometent ha d'ésser una força que vetlli en cas necessari per la conservació de l'ordre, però també al dia que sigui convenient, defensi amb tota fermesa la voluntat dels pobles, que si avui s'ha donat una República democràtica, i a Catalunya la seva Autonomia, ha d'ésser el més fort defensor d'aquesta República i de les nostres llibertats.

FITOR.

Assabentem als Srs. subscriptors que es troben pendents de pagament de la corrent anualitat, que de no rebre l'import degut per tot el dia 25 del corrent, els girarem una canvia, carregant-hi les despeses de gir.

Preguem als que viuen en barriades considerades bancàriament extra-radi, que no esperin que girem perquè els resultaria molt car.

El culte solar a Catalunya

LA premsa cada any dóna compte de l'anomenada Festa del Sol, organitzada per la Societat Astronòmica de Barcelona, per tal de celebrar l'entrada del solstici d'estiu. El programa de l'esmentada festa consta d'algunes conferències sobre temes astronòmics i altres actes de finalitat cultural, quasi tots ells amb referència al gran Astre.

Aquesta festa la recensionem, perquè ja comença a tindre el seu historial, puix són bastants els anys que la celebren amb la màxima constància.

Si bé és com un culte el que actualment rep l'astre Sol a la nostra terra, té en realitat un abast purament científic; però, amb tot i això, la història ens conta que en temps remòtissims tingué un caràcter assenyalamment religiós, i per tant idolàtric, segurament importat pels pobles d'origen fenici que vingueren a les que més endavant tenien d'ésser terres catalanes, entre els quals el Sol era tingut com a representació suprema, per una veritable divinitat.

Del què ens deixaren aquests pobles colonitzadors, Catalunya en serva alguns monuments que són testimoni del fet de l'esmentat culte solar i que l'historiador Aulèstia i Pijoan ens treu la piràmide o capitell existent encara al terme d'Olesa de Montserrat, que conté escultures de símbols o representacions de la Diana fenícia de l'Astoret o Astarté, ço és: la *Dama del Sol* o de Zanith; altrament la lluna, la qual va ésser adorada originàriament a Sidon, Babilònia, Fenícia, Assíria i Síria.

Una altra prova de l'existència d'aquest culte la dóna a conèixer Sampere i Miquel en una llosa existent en una casa de l'Arc de Sant Ramon, de Barcelona, epigrafiada amb caràcters ibèrics i guarnida amb dibuixos que són representació d'Astoret, la *Dama del Sol* i la volta del cel en plena estelada.

Segons el mateix Aulèstia, d'acord en aquest punt amb altres autors, els nombrosos menhirs (són grans pedres puntagudes que estan plantades en posició vertical) que hi ha escampats a Catalunya, que es troben al bell mig de les grans planúries o al cim dels turons, no són sinó representacions també del *Bell* o emblema sagrat de

la naturalesa solar, o sigui del sol vivificador.

I l'esmentat historiador no s'atura aquí, sinó que encara va més enllà, car assenyala com proves de la realitat de les dites influències asiàtiques que rebé Catalunya, la circumstància de portar alguns dels pobles del territori la radical *Sur* o *Assur*, per exemple, Síria, lloc on es troba precisament un monument dels esmentats i caràcter marcadament religiós d'al-

gunes de les nostres danses, tal com la sardana i el ball del *siri* (no del *ciri*).

I per últim nota Aulèstia els noms que duïen alguns dels prínceps ibèrics que exerciren comanament en part de l'antic territori català, com Indíbul o Andòbal (servidor del senyor Baal) i Mandoní (el que estia prop de la *Dama del Sol*).

Totes aquestes aportacions no són res més que per deduir la certesa del fet d'una colonització cananea a Catalunya, dins dels primitius temps històrics.

F. ROIG I FERRAN.

DE RE BIBLIOGRÀFICA

Les comarques meridionals de Catalunya i la futura divisió territorial

ES un altre llibre de Josep Iglésies. No ens ha sorprès el llibre, però sí la densitat de dades que el forneixen.

En Josep Iglésies no és arrivista atrevit, per a parlar de l'estructuració comarcal de Catalunya. I això no ho diem perquè hagi format part de la Ponència de la Generalitat per a estructurar la divisió en comarques de la terra catalana.

Excursionista fervorós ha resseguit totes les nostres contrades, principalment les tarragonines. Per això l'Iglésies pot parlar amb coneixement de causa de les terres que ha rollat tantes vegades. Per això ara i suara ha publicades—amb la col·laboració d'un altre excursionista reusenc, En Joaquim Santassusagna,—dues guies itineràries que són l'elogi llur:

Les muntanyes de Prades, Montsant i Serra la Llana, i Del Camp de Tarragona a l'Ebre. I encara, ultra altres publicacions que ens ha donat aquest home inquiet que és fill de La Riba, cal remarcar els dos llibres d'estudi comarcal: *Delimitació del Camp de Tarragona* i *El Priorat*.

Aquest llibre d'ara, és un complement, un lligam dels dos llibres mentats i altres que podien succeir-se. Mereix el mateix elogi que aquells li meresqueren, potser encara accentuat.

Fa un any i mig, en sortir el desastrós avant-projecte de divisió de Catalunya en comarques de Pau Vila, començarem a fer una campanya des

de «La Veu de Tarragona». En Josep Iglésies ja l'havia feta. Nosaltres amb el seu mestratge, reflectirem unes suggerències més, que dimanaven de la comparació de l'avant-projecte i la realitat comarcal, mestriolament exposada en unes conferències donades per l'Iglésies a l'«Agrupació E. Ginesta» de Tarragona, que foren l'origen del llibre *Delimitació del Camp*.

I sentim molt de grat en veure que la teoria nostra, que, amb lleugeres variants, és la de l'Iglésies,—que és, però, la racional,—s'imposarà en el que es pugui. Amb el que ara ens recompta l'amic Iglésies, sembla que seran respectades algunes d'aquelles realitats comarcals tarragonines que En Pau Vila feia desaparèixer. Ens en congratulem.

Amb el seu llibre aporta En Josep Iglésies una munió de dades curioses i d'observacions atinadíssimes. És tot un llibre de densitat. Bellament il·lustrat i pulcrament estampat. I editat, val a dir-ho, mercès a un gest simpàtic d'uns amics del Centre de Lectura de Reus.

Els tarragonins, i més encara els Campiarragonins li ho devem agrair. Nosaltres ho fem sincerament, i amb el nostre agraïment la felicitació fèrvida i corajosa.

FEC.

Llegiu i propagueu el nostre periòdic

Caldrà la reparació d'un greuge

AMB no poca d'il·lusió vam fer, no fa gaires setmanes, una visita a la Casa Comunal selvatana, amablement acompanyats d'uns caríssims amics i convilatans, un dels quals és un ferm i infatigable propugnador de les belles coses nostrades.

Tot d'una, però, en pujar gojosament la gran graonada en la qual també han pujat i baixat tantes de gèneres que als actuals ens han precedit, sentírem com una greu punyida que la rebia el nostre esperit en esguardar aquell majestuós finestral d'època, ben característic, el qual us ve davant i al capdamunt de l'escala principal del primer edifici civil selvatà.

La, diguem-ne, *equivocació*—mena de mutilació—o vestit sempre impropí, i àdhuc semi-carnavalesc que hom ha posat a les pedres venerables de l'artístic finestral que amb tant d'encert els picapedrers i ciselladors quinze-centistes plasmaren en ell ço que manen els cànons artístic-estètics; l'*embadurnament* allí perpetrat, cal creure'l més aviat fruit de la inconsciència que no pas un mal intencionadament, per bé que això no excusarà mai el greuge fet a aquella obra que palesa als selvatans l'alt «sentit cultural» de les gèneres selvatanes que a tots ens han precedit. Ara, aquest *lapse* davant t'art i l'arqueologia i la història i la lògica, cal subsanar-lo. Cal cercar un *remei positiu* per a desfer aquella additiva impropietat.

El finestral de referència—que parla, per tant, d'algunes centúries a tota La Selva—exigeix ço que nosaltres entenem ésser un *cas de justícia*. L'emascarament allí fet és, o podria ésser, com a un *exponent fatalista* (?) de la «minimització» del *sentit estètic* dels selvatans, del qual les gèneres venidores (selvatanes) podrien a tots acusar-nos, ço que és el mateix que dir: baixa de valors morals i culturals patriòtic-selvatanes. L'*atròfia*—dins aquests emmarcaments—no és mai lícita ni als individus ni als pobles. L'avenç «racional», o progressiu en bé, (en tots els aspectes que puguin afavorir degudament i oportunament la Vila), cal anar-lo cercant sempre amb discreció, i no pas vianar en sentit cranquista o negatiu.

II

No manca qui sosté que les «pedres treballades» admeten una certa deco-

ració; per bé—hom diu—que cal molt d'encert; és a dir, que sigui prou discreta. No negarem pas rodonament que això pugui ésser admissible. Pel que fa a nosaltres personalment, no arriba pas a convence'ns la teorització; així com tampoc no ens ha fet mai peça cap aplicació decorativo-pictòrica en la «pedra artística», és a dir: *treballada*, encara que sigui, aquesta, en la més insignificant manifestació. Car entenem que, d'antuvi, hom ha estudiat ço que calia que expressés, *per si mateixa*, la pedra que s'emprava *ad hoc*. Per això sostenim que ella no té fretura d'afegitons, (llegiu: *disfresses*), que massa sovint es veuen, ça i lla, fent-la ridiculejar. (*A cada cosa el què li sigui propi*). ¿Què diríeu—posem ara per casos determinats—si vegéssiu uns «bufons» vestidets de seda i pedreries i exquisides brodadures, fetes amb tot primmirament, i que les possessin, aquestes *faldilletes* (!) al diminut, si,—però *ben seriós, ben treballat i ple d'expressivitat, pia i artística*—grup escultòric de la nostra Verge de Paret-Delgada; o bé al colossal i bronzini Prim de Reus; o al nomenys remarcable i monumental Roger de Llúria, a Tarragona; o bé, per fi, així ridículament vestida la *severa* estàtua del gran «repúblic català» Pau Clarís a Barcelona?

En cap d'aquestes prou remarcables obres artístiques—diríeu vosaltres mateixos—mai no s'hi adiria ni la bonicor de mantells puríssims de color blau cel i estrelles, ni els entorxats de roba i fil d'or dels militars-polítics il·lustres, ni la vermella capa canonical *de roba* per al qui fou primer president de la primera «República Catalana». Car el nostre grup escultòric eremític, de finíssim marbre, i els altres, plasmats en el bronze, per a res no els calen les coses postisses i no mai adequades, perquè totes aquestes obres esmentades foren construïdes amb el material corresponent per a ésser plasmats, allí, ço que calia. (No ho són com les «pepes» de la firal)

* *

Si doneu un cop d'ull retrospectiu a la «Història general de la civilització i de l'Art aplicat», veureu que, en remuntar-vos fins a la traça potser insuperable dels èscultors i tallistes grecs, ⁽¹⁾, ells expressaven meravellosament el llur gust estètic-artístic en aquells, de primer, grans blocs petris, fets, des-

prés, obres mestres d'art mitjançant les eines amb què hi anaven plasmant les idees preconcebudes. L'Acropolis atenenca, posem ara per cas, us fornirà tants d'exemplars com pugueu desitjar, i us confirmarà, una vegada més, ço que hem apuntat més amunt. Els museus arqueològics que arreu del món trobareu us mostraran bellíssims exemplars, confirmant, també, la nostra tesi. I tots els segles de l'art us posaran davant els ulls ço que tan característicament han produït els artistes.

Ningú, per tant, ningú no podrà negar quina incongruència fóra—posem ara com a última nota—de «vestir» o bé de «pintar» les admirables obres d'art del gran escultor català hodiern Josep Llimona. Car una tal *barbaritat*, (d'allò més antiestètica), fóra com entestar-se en desvirtuar la pulcra traça—ideològica i fabrària—d'aquesta indiscutible «eminència» artística de Catalunya, els mèrits del qual són universalment reconeguts i lloats en grau superlatiu.

* *

Que siguin, doncs, respectades les «pedres artístiques» (i millor, encara, històriques), que amb la peculiar eloqüència llur ens alliçonon. I això es reflecteix el mateix en la faç pètria negrosenca d'un arc vell de celler, com en el de «punt d'ou» del «Pont alt», així com en el dissetcentista «Portal de Mates».

* *

Les raons ací adduïdes i exemples també esmentats, els creiem tots de prou pes per a convèncer de com cal vetllar per la intangibilitat del finestral abans al·ludit, al qual, dissortadament, resta, ara, un *adefesi* deshonorant.

I cal demanar, en nom de la *consideració* que mereix el respectable «patrimoni artístic històric-arqueològic» de la Selva, que es procedeixi a la *deguda refeta*. Car és de llei retornar-li la pristina fesomia.

I posats a constatar en el terreny de la «justícia artística», també demanen «reparació»—en la mateixa *Casa Comunal*—algunes altres senzilles però respectables portalades interiors, de «pedra picada», així com el seriós portal, de gran volada pètria, del gran casal. La «Plaça de la República» restaria més honorada amb una més bona «nota estètica». I creiem, amb tot això ací exposat, que fóra una com a «preventiva lliçó d'estètica pràctica» per als

Ha aparegut el llibre:

MONOGRAFIES SELVATANES
SIMÓ SALVADOR,
BISBE DE BARCELONA
 per **EUFEMIA FORT I COGUL**

Bellament imprès als obradors gràfics de Torres & Virgili, de Tarragona, és la biografia d'un fill de la Selva, una de les figures més destacades de la història de Catalunya del segle XV.

*No deu mancar en cap llar selvatana
 Tiratge únic de cent exemplars*

futurs governants municipals, per tal que, en l'avenir, mai més no fos possible la repetició d'una discordança com l'actual inconscient inconseqüència; acusació que ara fa el majestàtic finestral d'època i que, per dir-ho amb la *lexicologia de l'art*, ara ha estat *profanat*.

A. CATÀ I SIMÓ.

(1) Ens referim, *especialment*, a les obres pètries.

Ondes musicals

MELODIES enyorades, enciseres! En tot temps de l'any us sentia dins la Vila per a mi sempre plena d'història i de poesia. Adhuc pels tocs del terme us he cercat, i... debades; a l'hora de fresca matinal i en la meridiana tampoc no us he oït. Trista fosa; etern mutisme potser?

*
 **

Adalerat anava jo en les hores plàcides del clar de lluna plena; hores que melangiosament il·lumina les muses i, oh enyorades melodies, enciseres!.. jo no us oïa. I fins a tornar a besllumar-se el món en la nova aurora de cada poètic jorn primaveral trespava jo, ençà i enllà, tot per *oir* i *sentir* i *gojar* en el més pregon de l'ànima del murmuri vilatà, ambrosiàc; de vilatanes «ondes musicals» que sadollen l'esperit... i no podia escoltar-ho enlloc.

Més mutisme encara?

*
 **

Al despuntar l'alba—claror tenuíssima i primicera d'un puríssim cel de maig—el rossinyol refila melodies meravelloses, sempre variades, talment com la insuflada «flauta màgica». Els altres ocells fins i tot li tenen enveja. Mes, tots plegats, amb llurs gargerolies inimitables—que en el llur instint ha posat el Déu provident,—festiven la Natura i alegren l'home capficat. Per entre els avellaners, plens de verdor i exuberància, diuen llurs melodies sempre noves i sempre atractives, que cap arc de violí jamai sabrà «brodar». Adhuc us semblarà més fresc el mateix rou primaveral en rebre, les vostres oïdes, tan bella delectança. Bell tribut, el de l'ocellada a la natura.

*
 **

¡Oh temps pretèrits en què els costums purs augmentaven el gaudi del cor, de tots els cors selvatans!

Contrastos dels temps, fallides humanes; neurotismes socials. Sou talment com una greu calamarsada.

Ara per enlloc ja no hi albiro el «Chor» de cantaires. No; no he pogut tornar a gosar d'aquella faisó ideal que jo anhelava per les ravalies i pels endins; en els puigs, en els costerals i per les barrancades i baix els plans.

Potser, potser el *bandejament* de la bella autòctona música i cançó catalana n'és la causa maleïble. Es, si, la *bajana* infecta música dels «cabarets» i dels sensuals music-halls. Si, la influència malèfica és ben bé aquesta, mil vegades desplaent al bon gust i el bell sentiment. Ací, ací és la tara. Car aquesta, exòtica i barroera com és, pretén ofe-

gar, per sempre, la nostra pulcra i emotiva de la «Cançó catalana» i de la «Dansa nacional» de Catalunya.

*
 **

¿Us situeu en el camp musical de la divergència? No us plaguessin els exotismes d'aquesta mena.

Observeu, però, amb mi si us plau; i una punyida greu la rebrieu, la sentiríeu ben endintre i l'ànima vostra restaria amb greu amaritud. Això sentirem tots; això expressarem.

Com jo mateix, haureu vist molts cops davant un aparell de ràdio un gran estol de joves granats que es belluguen talment com a mig neurastènics, tot marcant la insípida i prou enervant mono-monotono-rítmica del «jazz».

Comble de ridiculitats! Pobres joves seduïts pels exotismes terriblement estrofolaris. Si els veuríeu de vegades, com a autòmats de carn i ossos, amb sang malaguanyada; amb un trist perfil humà tornat com a semi-xurrigaresc, tot retorçant-se, ai las! fins i tot impúdica-ment i davallant cap a una manifesta immoralitat a que els emmena la *dansa*—que no és vertadera dansa—anomenada *ultra-moderna*.

¿Quins trets té de *bella* i *honest*a aquella pseudo-dansa?

Car és mancada de bellesa rítmica. Si—diríeu—la característica seva és un semi-salvatgisme. Si ella sembla entestar-se en confirmar les ja desautoritzades teories darvinistes de l'home com a engendrat o procedent del *mono* o del *mico*. No; no és tot matèria l'home, no li escaurà mai l'enviliment. Que esguardi alt.

Vaja; no ens rebaixem tant, no us enviliu tant vosaltres els pseudo-dansaires. I no fessiu tampoc ofensa a Orfeus.

*
 **

Prou que arrela massa en la nostra terra catalana la suara dita *impropietat* o *jussaneria* musical i dansaire.

Les noies selvatanes en la llur femenina clarividència, destriaran el ver-tader *sentiment* i amaran, no pas la putrefacta sensualitat de la *mala* música i la *mala dansa*, sinó la «Cançó» i la «Dansa» nostrada. I faran elevar els cors.

Noies selvatanes que no heu menyspreat encara la beutat de les nostres coses; vosaltres fareu *obra pàtria* amb la vostra indispensable i exemplaríssima aportació valuosa en retre culte

fèrvid a la «nostra música» i «dansa catalana». I si refileu la nostra «cançó», sereu com l'ocellada de les contrades de la pàtria Catalunya a la qual fareu i farem fer-li el rendívol que ella prou es mereix. I l'eco de les refiladures del vostre cant emotiu us farà entendre que sota el cel blau català hi trobareu tot ço dignificat. Així és com influireu decisivament en la derrota del turpiloqui en els qui us pretinguin el cor. I

així mateix sabreu bandejar les repugnants forasteries que deprimeixen l'esperit i en corrompen el bon gust i els costums. Feu una nova *eclosió*, un nou desplegament de la vostra fina gracilitat moral, en la qual encisareu la vida, la llar i la pàtria, si és que de veritat teniu dalit de regenerar-vos i donar dies de glòria immortal a Catalunya.

FUIG.

Preludis de peste a la Selva

EN alguns documents del segle XIV es troba sovint aquesta expressió: *al temps de les mortandats*. Deuria, doncs, la peste o mal de glànola d'aquella centúria, fer bastants estralls a la Selva. N'hi ha proves positives del 1348.

D'ençà fou freqüent la por d'altres contagis, car consten molts documents, adès donant ordres preventives, adès disposicions pel cas de què arribés la peste, adès manaments per cops que ja es creia certament introduïda.

En 1374 es parla del contagi. En 1557, car a Barcelona començaven a morir-se'n, regularen l'entrada de forasters a la Vila, manant que no es permetés als *gabatgs, calderini, gascons, ni petegayres, ni altres vagabundos*. Pel gener següent, —1558,—s'establí, en prevenció, un hospital pels pobres, fora del clos de la Vila, a la pedrera del Calvari.

Dels 1565 i 1577 són abundoses les referències a la peste. En maig de 1586, —dia 18,—arribaren a la Selva noves de que a la Vall d'Aran estaven contagiats; als 21 d'agost, de què ho estaven a Viella i als 18 d'octubre a Pont de Suert, manant-se posar guardes als portals.

Pel juliol de 1589 proposaren demanar al Sr. Arquebisbe que els cedís el Castell, si per cas venia el contagi; però pel juliol de l'any següent, —1590,—ja llevaren les guardes dels portals, puix les noves que rebien eren bones.

Poca tranquil·litat, però, va disfrutar-se, car al cap d'un any, —desembre de 1591,—ja les notícies del contagi, que prenia increment cap a Girona i Perpinyà, eren alarmants.

Pel novembre de 1592 també es tractà del contagi en els Consells de la Vila.

El de la Comuna del Camp, —22

juny 1599,—car hi havia peste a l'Urgell, resolgué que es guardés pels pobles mancomunats, l'entrada al Camp, això és:

«Pont d'Armentera que guarda lo pas de Querolt, vinga a carrech del Pont d'Armentera; l'estret de la Romiguera y'l Coll de Cabra, de la vila del Pla; lo coll de Prenafeta, dels de Figuerola; lo coll de Lila y l'estret de la Riba de la vila de Valls i Vilavert; lo pas de Cabra i Monral del Cover; a la plana de Reus y la Selva y conferint; y lo Albiol en lo cap de terme de Riudoms de la vila de Riudoms conferint y la vila de Reus; en lo Coll de Alforga los de Alforga; al camí de la torra de font albella a carrech de los de la baronia d'Escornalbou; en la plana de Miramar els de Montroig; y's posen dues guardes a cada pas que guarden dia y nit y sels done 8 sous entre dia y nit».

El Sr. Arquebisbe avisà els de la Selva, —6 de gener de 1607,—que a Piera hi havia contagi, i es sospitava també a Pontons i Vilafranca del Penedès. També arribaren noves de què hi havia peste a les Valls d'Andorra, —10 agost 1614—. A 19 de maig de 1619 de que morien del contagi a Toron i Marsella.

Pel gener de 1630, —dia 5,—posaren guardes als portals, puix la peste de França era també a Bagur i Reginós, a la Vegueria de Girona, i per aquell agost encara no llevaren les guardes.

A 15 de gener de 1649 posaren altra vegada guardes als portals, car tenien noves del contagi.

Així, amb intervals de noves i temors de peste, i relatius lapsus de tran-

quil·litat, s'anà escolant la primera meitat del segle XVII. Mes, la peste s'apropà tant, i tant temeren el contagi, que a 6 de maig de 1650 determinaren fer pregàries per a què Déu es dignés lliberar-los d'aquell flagell.

Les noves eren, certament, frapants. Als 22 de març d'aquell 1650 la peste feia estralls a Tortosa i era ja introduïda a Tarragona. Als 2 d'abril es manà posar guardes al Portal d'Avall i llevar la del portal nou, car aquell era més útil, esdevenint l'únic portal de la vila que romania obert.

Als 23 d'octubre es determinà pel Consell que tots els de les masies vinguessin a viure a la Vila, i al dia següent ja quedà constituïda la *Junta del Morbo* i es llevaren les relacions comercials amb Alcover i Albiol, que estaven infectats. Uns dies més tard, —8 de novembre,—es prohibí als pagesos que anessin a conrear al *Mas Ripoll*.

Totes les mides preventives no contingueren l'allau que planava arreu semblant el pànic i la mort. I el contagi també vingué a la Selva, i, segons consta en l'arxiu de la *Vicaria d'Alió* fou introduïda ací per un home empestat d'Alcover per medi d'una manta de llana, com diu el P. Clarà.

Efectivament. A les darreries del 1650 la peste ja era a la Selva, i el 26 de gener de 1651 així ho declararen els metges de Reus i de Valls.

EUFEMIA FORT I COGUL.

(De la *Monografia: La peste del s. XVIIè, a la Selva del Camp*, a punt d'editar-se).

Optimisme

UNA xamosa nena d'aqueixa vila va ensenyar-me una lletra que adreçava a un oncle seu en la que li deia:

«Volgut oncle: Quan vingui a la Selva no la coneixerà de tan bonica com l'astan posant. El carrer Major amb les noves aceres, net i polit com està sembla el carrer de Fivaller, les ravals, amb els arbres tan ben arrencats i de la manera que les estan posant, semblen les rondes, i la carretera aviat semblarà el passeig de Gràcia».

Les ratlles que ocupaven aquest contingut, semblaven més lluentes, llüen igual que els ulls d'aquella nena; en ells s'hi veia l'entusiasme i l'alegria, i s'hi endevinava el fervor amb què havien estat escrites.

Jo coneixia en la mirada d'aquella

agraciada criatura, el desig de fer participar al seu oncle de les millores de la vila, que ella se'n sentia tota cofoia i satisfeta; segurament que es quedaria ansiosa per rebre'n contesta aviat, suposant que la felicitaria donant-li les gràcies per haver-li comunicat tan belles noves.

A mi també els ulls m'espurnejaven d'alegria al veure com la nova generació s'interessa per les coses que embe lleixen la nostra vila volguda.

Quan un pare veu que els seus fills es senten agraiats i entusiasmats per les millores que ell fa a la seva casa, segurament que deu sentir-se amb més dalit per a continuar treballant a fi de que no decaiguin ni ell ni els seus fills en l'obra de millorament i de superació.

Aqueix és el millor resultat que podem desitjar per la nostra vila, que els nostres fills l'estimin i vulguin millorar-la, i que sentin i frueixin amb emoció de totes les seves millores.

Si podem assolir això, pensem que la Selva en pocs anys semblarà un altre poble com deia aquella bona nineta.

I que ho assolirem n'estic segur per què és una llei que mai no falla; tots sentim el desig de millorar ja per instint natural, i llavors veurem com les millores en aquest sentit arribaran a ésser un medi educatiu. Ja veureu com mai més es veuran aquelles herbes fastigoses que invadien les nostres vies, ja veureu també com mai més serviran les nostres ravals per tirar-hi objectes repugnants què feia que nosaltres mateixos aixequéssim una protesta contínua, protesta que començava per les autoritats i acabava per protestar de nosaltres mateixos, perquè en veritat tots n'érem culpables.

Busquem medis per educar-nos el gust i el sentiment i veurem com tot i tots haurem assolit una cosa que semblava impossible, i s'haurà demostrat que és la cosa més fàcil del món, que de tan fàcil fins ens estranyarà de que hàgim passat tants anys suportant aquestes vergonyes.

Voldria que la meua ploma tingués l'enginy necessari per fer comprendre el valor que té que sigui el jovent qui prengui part en aquestes coses; a ells si que no els mou cap passió política ni personal, car si parlen bé d'una cosa és perquè ho senten, i aquí fixo l'atenció i la importància d'aquest fet, el que els nostres joves vulguin veure com creix i millora la nostra urbanització demostrant-ho per medi de comparacions desproporcionades (naturalment

que si), però filles d'aquest desig que tots, però principalment ells, hem de sentir.

Avant, doncs, i procurem que la deixadesa desapareixi de tots nosaltres; aixequem el nostre esperit i que no s'acabi aquí l'obra de millorament; pensem que també tenim els camins un bon xic abandonats, i que el seu abandonó no sols ens avergonyeix sinó que ens porta perjudicis materials, i si nosaltres assolim aquest sentiment, i sentim aquesta responsabilitat, no tan sols seria el poble que respondria del nostre bon gust, sinó que seria tot el terme.

Feia uns anys que no guanyàvem res en aquesta part, i amb pena dec dir que fins anàvem perdent, i tots sabem que per obtenir tot això, que prou ens convé, no falten medis, sols falta organització i bona voluntat.

Fem-ho, doncs, i volguem que el nostre poble mereixi un bon nom i tingui també la consideració que li correspon, i ja veureu com tots ens en sentirem ben satisfets i ben pagats.

J. MAR.

Nòtules històriques

Socors de la Selva prestats a Barcelona

EL dia 18 de Maig de 1697 començà l'exèrcit del rei de França a posar siti a la ciutat de Barcelona. Hi arribà amb 8.000 cavalls i 22.000 infants, ocupant el coll de Montcada. En el mes de Juny la Selva formà una companyia per ordre i servei del rei d'Espanya de 54 soldats, tenint per capità a Jeroni de Montserrat, amb el seu sergent qui era Josep Bover. En aquesta companyia s'hi ajuntaren 30 soldats d'Alcover i 6 soldats d'Albiol. Al 16 del mes de Juny s'alçaren els sometents i el dia 18 començaren els francesos a sitiar Barcelona bombardejant-la per mar i per terra. En el 15 d'Agost capitulà la plaça al Duc de

Vendome per ordre del rei d'Espanya.

Les notes esmentades concorden amb el que es troba en els llibres dels Consells de la Vila, per quan al 2 de Juny de 1697 es resol fer una crida a tots els caps de casa perquè tinguessin les armes a punt i que ningú pogués anar a segar sinó podia tornar a casa el mateix dia, sots pena d'exili de la vila. I al dia 8 del mateix mes reberen ordre del Diputat militar que prompte fessin 80 soldats per socórrer Barcelona, i havent anat els Jurats a parlar amb el Diputat, acordaren que junts amb els de l'Albiol fessin 60 soldats. El dia 16, en vista de les ordres que tenien del Tresorer de Catalunya, determinà el Consell que el batlle marxés amb 100 homes del sometent per trobar-se el dia 18 a Castelldefels a fi de socórrer la ciutat de Barcelona; però en fugiren 22 i després se'n presentaren 17 al Consell de la Vila. La vila en feu tres més i se'n tornaren els 20 homes a la campanya, dient, que si dins 15 dies no els rellevaven se'n tornarien a casa. Havien d'estar 15 dies a la campanya i 5 dies en anar i venir.

A primers d'Agost de 1697 l'Arquebisbe també demanà el sometent per anar a la plaça de Tarragona perquè l'Armada francesa era al port de Salou, per qual motiu es feren 25 soldats com s'havia acostumat altres vegades. A primer d'Octubre varen rebre nova que l'exèrcit francès s'encaminava vers el Camp de Tarragona i els de la Selva resolgueren nomenar 4 Senyors del Consell especial, que en companyia dels Jurats tinguessin poder per tractar i concertar qualsevol cosa referent a la guerra, tant per part d'Espanya com de França.

El dia 10 del mes de Juny s'havien tatxat a la Selva 200 quintars de palla per portar a la campanya de Barcelona.

A primers de Novembre de 1697 ja havia quedat aniquilat el setge de Barcelona, puix els Diputats demanaren que la Selva els hi trametés una nota de tot el que la vila havia gastat amb els rellevaments del siti de Barcelona.

(Dades extretes d'«Anals inèdits de La Selva» escrits per Mn. Joan Príe)

VIDA MUNICIPAL

EXTRACTE DE LES SESSIONS DE L'AJUNTAMENT

Sessió del 9 de Juny

S'acorda adreçar un escrit al Cap de la 8ª Secció de Via i Obres dels Camins de Ferro del Nord, en sentit què no sigui suprimida la guàrdia del pas a nivell del Camí de Perafita, posant de reulleu la situació del terreny, manca de visualitat i acústicitat que ofereix en aquell lloc l'esmentat camí i el molt que es circula pel mateix, ço, que fa que sigui indí pensable un guarda en aquell lloc, si es volen evitar possibles accidents.

Es dona compte d'una instància

presentada per D.ª Magdalena Cavallé en la que demana l'informe que descriu la base 5ª acordada pel Consell de la Generalitat de Catalunya en sessió del 1.er del mes d'octubre de 1932, sobre l'explotació de tots els boscos de Catalunya, no declarats d'utilitat pública; s'acorda posar-la de manifest al públic durant 5 dies, per tal que puguin fer-se les reclamacions i les observacions pertinents per qui es consideri amb dret i que en la propera sessió siguin informades les que es presentin.

Noticiari

S'examinen i aproven diversos comptes.

S'acorda nomenar Comissionat al Secretari per a presentar a l'administració de Rendes públiques, l'Apèndix a l'Amillament.

Queda assabentada la Corporació de la convocatòria a l'Assemblea Municipalista pels dies 25 d'Agost fins al primer de Juliol.

Sessió del dia 14

En compliment de l'apartat b) de l'article 9, del Decret de 7 del corrent del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts, són designats per a formar part de la Comissió mixta local, els regidors En Josep Segarra Plana i En Carles Vallverdú Bové, acordant-se ensems, que aquests nomenaments siguin comunicats al mestre més jove de la localitat, com a President provisional de la Comissió fins que aquesta sigui constituïda definitivament.

Dóna compte el Secretari, que durant els cinc dies que ha estat anunciada la pretensió de Na Magdalena Cavallé, de fer arrencar unes alzines de la partida «Sirena», s'ha presentat el veí En Pau Prats Miquel, manifestant que dites alzines són de propietat particular seva i que cap perjudici ocasionen a ningú i pel mateix s'oposa a que siguin arrencades. En vista del manifestat pel Sr. Pau Prats s'acorda que l'informe que deu emetre's sobre el particular, ho sigui en el sentit de respecte a la propietat particular d'aquest senyor, això és, desfavorable a l'arrencament dels susdits arbres.

S'autoritzen les obres de reparació del davanter de la casa n.º 5 del Carrer dels Ollers, propietat de Josep M.ª Daroca i les d'arranjament de la teulada de la n.º 22 del Carrer de l'Hospital, propietat de Maria Fonts Figueres, amb l'obligació de conduir per mitjà de tuberia les aigües pluvials.

Es dóna compte d'una instància del senyor Antoni Huguet Ragué, interessant l'arranjament d'un camí de carros de la partida «Boella», acordant-se estudiar aquest particular i a la sessió vinent adoptar l'acord que es cregui convenient.

S'examina i aprova un compte de 8 ptes. presentat pel Secretari, per despeses del viatge a Tarragona per a presentar l'apèndix a l'amillament.

El nostre volgut amic Sr. Josep Oriol Borràs ha fet a la Biblioteca de «La Defensa Agrària» el donatiu de llibres següent:

Ton i Gida, (A. Wette); *Les aventures de Mestre Blai*, (Alfons Maseras); *Cuentos fantásticos*, (Edgard Poe); *Els caminants de la terra*, (Santiago Rusinyol); *La «Niña Gorda»*, (Santiago Rusinyol); *Pensaments de Goethe*, (Joan Maragall); *La Ciutadella*, (Alfons Roure); *La Conversión*, (Alfons Maseras); *Poema de Clínica*, (R. Surinyach Senties); *Poema pastoral*, (J. Puig i Bosch); *El tresor dels pobres*, (R. Surinyach Senties); *La Llengua Catalana*, (Angel Guimerà) *Gent*, (R. Surinyach Senties); *Benjami*, (Alfons Maseras); *El Fais del Pler*, (Ruyra).

Per tal donatiu, l'esmentada «Biblioteca» ens prega fem públic el seu agraïment envers l'esmentat senyor Oriol Borràs.

El nostre amic i subscriptor En Pasqual Garriga i Hortet, Mestre nacional de St. Mateu de Bages, ha estat nomenat per exercir la seva professió a una escola del veí poble de Vilaseca.

Ens en alegrem, tant per la millora que li representa aquest trasllat, com per tenir-lo, per aquest motiu, més a prop de nosaltres.

El prop-passat diumenge va començar a exercir en aquesta vila la seva professió de metge el senyor Ramon Montagut Quadrat. Aquest senyor és un dels concursants a les oposicions que es convocaren, i que foren anulades, per a cobrir la vacant de metge titular d'aquesta vila.

Desitgem que la seva estada en la mateixa li sigui ben agradosa i que la seva actuació vagi sempre acompanyada de l'èxit més falaguer.

Pel nostre amic i subscriptor N'Edward Llevat, d'Almóster, ha estat demanada la mà de la gentil senyoreta Na Teresa Gibert, de Ginestar. La nostra enhorabona als joves promesos.

Després d'haver sofert una delicada operació quirúrgica el nostre amic En

Josep Elies Baiget, tenim notícies que el seu estat és força satisfactori. No cal dir com ens en alegrem i desitgem el seu prompte restabliment.

També hem pogut constatar la millora del nostre amic En Josep M.ª Vidal, el qual, com anunciàvem en números anteriors, ha sofert una greu malaltia que l'ha retingut bastants dies allitat.

Igualment celebrem aquesta millora.

Ha estat reclòs a l'Institut Pere Mata, de Reus, el fill d'aquesta vila En Josep M.ª Baiget i Carvé.

PER a adquirir material elèctric a bon preu, així com també motors, dinamos i aparells de ràdio, visiteu la casa

JOSEP LOZANO

CARRER FORTUNY
(abans Monterols) REUS

El dia 6 del corrent se celebrà l'enllaç matrimonial de la simpàtica selvatana Na Teresa Fillol Romeu amb el nostre amic i subscriptor N'Agustí Baiges Carles. Rebin la nostra enhorabona.

La llar del nostre amic i subscriptor resident a Barcelona N'Alexandre Roig Estallés, ha estat augmentada amb el naixement d'un formós nen al qual se li ha donat el nom d'Alexandre.

Rebi el nostre amic i la seva esposa Maria Rosich, la nostra més cordial enhorabona.

Moviment demogràfic des del darrer número.—Naixements:

Marian Pàmies Pàmies, Josep Ballester Martorell, Rosa Roigé Rosich i Maria Aguadé Guàrdia.

Matrimonis:

Agustí Baiges Carles amb Teresa Fillol Romeu.

Defuncions:

Agustí Puig Poblet, Antoni Felip Pujol, Raimunda Cavallé Llauredó, Jaume Prats Bergadà i Pere Farré Milà.

Proven la gassosa **El Gat** i en serreu consumidors

FABRICANT:

Josep Villarroya - Valls

Exigiu sempre aquesta marca **EL GAT**

Aroma concentrat
Gust exquisit
Economia en el preu

Hens ací les qualitats que reuneixen
els cafès que serveix la Casa

ROSSEND COSTA

Provença, 137

Barcelona

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de St. Andreu Domiciliat en el local de
"La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premses hidràuliques de propietat

Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	3 per cent
" per semestre	4 " "
" anyal	5 " "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP

(Tarragona)

La Industria Leridana

Productes Mor, S. A.

Anissats

Licors

Aixarops de qualitat

Plaça Macià, 2

Teléfono 36

LLEIDA

CONYAC BARRAU

Enric Barrau

Teléfono 44

Mongat

impremta requesens

monblanc

*treballs de totes menes
a preus econòmics
acurada presentació
correcció impecable*